

GEMEENTE. SUPPLEMENT 14

[KERK HERSTELLEND E BEDIENING] ENGEL EN DE GEESTELIJKE STRIJD

Wat leert de Bijbel ons over engelen?

God werkt normaal gesproken door Jezus Christus, de Heilige Geest, de Bijbel, en christenen in de Kerk/Gemeente! Maar in bijzondere omstandigheden werkt God door Zijn engelen. We zullen leren wie de engelen zijn, in welk verhouding zij tot Jezus Christus staan en wat hun functies met betrekking tot christenen en niet-christenen zijn.

A. ENGEL EN

1. De aard van engelen.

Engelen worden 108 keer in 17 boeken van het Oude Testament en 165 keer in 17 boeken van het Nieuwe Testament genoemd. Het woord “engel” (Hebreeuws: mal’ak, Grieks: angelos) betekent: “gezondene”, “boodschapper”, of “gezant”.

Toen God het universum schiep, schiep Hij ook de verschillende soorten van engelen (volgorde? Job 38:7). Engelen zijn door Jezus Christus en voor Jezus Christus geschapen, dat wil zeggen, om Zijn doelstellingen te realiseren (Kolossenzen 1:16; Hebreeën 1:14). Engelen worden ook “zonen van God” genoemd, omdat zij door God *geschapen* zijn.

Zo worden ook christenen “zonen van God” genoemd, omdat zij door God *herschapen* zijn (Job 1:6; Romeinen 8:9-16). Maar, in Genesis 6:2 verwijst de uitdrukking “zonen van God” niet naar engelen, maar wel naar gelovige mensen (de nakomelingen van Set), terwijl de uitdrukking “dochters van mensen” verwijst naar ongelovige mensen (de nakomelingen van Kaïn).

Engelen zijn hoger dan de mensen in de orde van de schepping, maar lager dan de mensen in de orde van genade (Hebreeën 2:7,16). Engelen zijn “geestelijke wezens” en zijn niet “van vlees en bloed” (Hebreeën 1:14; Lukas 24:39). Engelen zijn *personen*, omdat zij kunnen spreken, redeneren, kiezen en handelen. Engelen treden niet in het huwelijk en zijn dus noch mannelijk, noch vrouwelijk (Markus 12:25).

2. Het getal van engelen.

De HEERE wordt dikwijls “de HEERE van de legermachten” (Hebreeuws: JaHWeH Tseba’ot) (Jesaja 1:9) genoemd. “De legerscharre” is een verwijzing naar het ontelbare aantal engelen rondom Gods troon die een deel van Zijn “raad” vormen (1 Koningen 22:19; Job 1:6; 15:8; Jeremia 23:18,22). Zij zingen Gods lof (Job 38:7; Psalm 148:2; Lukas 2:13) en voeren zijn wil uit (Psalm 103:20-21).

De Heere heeft een machtig leger van engelen. “De strijdswagens van God zijn tweemaal tienduizend, ontelbare duizenden” (Psalm 68:18). Zij zijn een groot menigte (Lukas 2:13). Jezus Christus kon Zijn hemelse Vader vragen en meteen stonden 12 legioen engelen voor Hem klaar (een legioen is ongeveer 4000 tot 6000) (Matteüs 26:52-53; zie 2 Koningen 6:17)! Wanneer Daniël en Johannes spreken over “tienduizendmaal tienduizenden” (Daniël 7:10; Openbaring 5:11), dan spreken zij over een “ontelbare aantal”.

3. De vermogens van engelen.

Engelen hebben een *morele* aard, omdat zij kunnen kiezen om God te gehoorzamen of niet (2 Petrus 2:4). Engelen hebben intelligentie, maar zijn *niet alwetend*, omdat zij bijvoorbeeld niet wisten over Gods verlossingsplan of het tijdstip van de wederkomst van Christus (2 Samuël 14:17; 1 Petrus 1:11-12; Matteüs 24:36). Engelen kunnen van vreugde zingen, God loven en aanbidden (Jesaja 6:3; Hebreeën 12:22; Openbaring 5:11-14).

Sommige engelen worden voorgesteld met vleugels en kunnen vliegen (Psalm 18:10; Openbaring 14:6). Zij kunnen zo snel als de wind bewegen en God met de kracht van vuur dienen (Ezechiël 1:14; Hebreeën 1:7). Maar engelen zijn *niet alomtegenwoordig*, omdat zij alleen op één plaats tegelijk kunnen zijn (Daniël 9:21-23). Engelen zijn sterker dan de arrogante mensen in de wereld (2 Petrus 2:11), sterker dan de demon vorsten van landen (Daniël 10:13) en sterker dan de satan zelf (Openbaring 20:1-3). Maar engelen zijn *niet almachtig*, omdat zij voor een tijd door boze geesten weerstaan kunnen worden (Daniël 10:12-14). Engelen zien het gezicht van God (Matteüs 18:10) en zijn voorbeelden van volkomen gehoorzaamheid aan God (Psalm 103:20-21; Matteüs 6:10).

4. Het uiterlijk van engelen.

Engelen zijn meestal *onzichtbaar* (Kolossenzen 1:16), maar zij kunnen ook *zichtbaar aan mensen verschijnen* (Lukas 1:11). Soms lijken engelen op gewone mensen (Genesis 18:1), soms zijn zij gekleed in blinkende gewaden (Lukas 24:4; Handelingen 1:10) en soms is hun uiterlijk ontzagwekkend en schrikbaar (Daniël 10:5-11,15-19). Engelen kunnen

in dromen (Matteüs 1:20), in visioenen (Zacharia 1:8-11), maar ook in het gewone leven (Genesis 18:1 – 19:22) verschijnen. Engelen verschijnen nog vandaag aan de dag (Hebreeën 13:2)!

5. De soorten engelen.

Er zijn twee soorten engelen: de engelen van God en de engelen van de satan. De engelen van God zijn “de uitverkoren engelen”, omdat God hen uitverkoren heeft om niet in zonde te vallen (1 Timoteüs 5:21). Zij zijn heilige engelen (Markus 8:38) en engelen van het licht (2 Korintiërs 11:14). Zij zijn “dienende geesten die uitgezonden worden ten dienste van hen die de zaligheid (verlossing) beërven” (Hebreeën 1:14).

De engelen van de duivel zijn engelen die tegen God gerebelleerd en gezondigd hebben (Openbaring 12:7-9; 2 Petrus 2:4; Judas 1:6). De boze engelen vormen de legermacht van de satan (Matteüs 25:41; Openbaring 12:4,9). De boze engelen zijn leugenaars (Johannes 8:44) en zondigen zonder ophouden (zie 1 Johannes 3:8-10). Sommigen boze engelen doen zich voor als territoriale geesten die een slechte invloed over een heel land uitoefenen (Daniël 10:12-14,20).

6. De verschillende orden van engelen.

Toen Jezus Christus de engelen schiep, schiep Hij hen als zichtbare en onzichtbare tronen, heerschappijen, overheden of machten (Kolossenzen 1:16). Deze woorden beschrijven verschillende orden van engelen. Alle deze orden van engelen zijn aan Jezus Christus onderworpen, Die uit de dood is opgestaan en is opgevaren naar de hemel. Buiten Jezus Christus om hebben engelen geen macht (Efeziërs 1:21; 1 Petrus 3:22). De Bijbel beschrijft sommige van deze orden:

(1) De cherubs.

De cherubs zijn engelen die de macht, majesteit en heerlijkheid van God openbaren (zichtbaar maken) en de heiligheid van God bewaken in de hemel (Psalm 99:1; Ezechiël 10:1-22), in Zijn afdaling naar de aarde (Psalm 18:10), in de tuin van Eden (Genesis 3:24), in de tabernakel (Exodus 25:18-22) en later in de tempel (1 Koningen 6:27-29).

(2) De serafs.

De serafs zijn engelen rondom Gods troon die Gods heerlijke karakter grootmaken en mensen inspireren om God met ontzag te naderen (Jesaja 6:1-8).

(3) De aartsengelen.

De aartsengelen zijn belangrijk en strijden tegen de satan en zijn boze engelen. Bijvoorbeeld, Michaël (Daniël 10:13; Openbaring 12:7-9).

(4) Individuele engelen.

Een engel bracht een speciale boodschap van God aan Daniël (Daniël 9:20-23), aan Josef (Matteüs 1:20-23), aan Zacharias (Lukas 1:11-20) en aan Maria (Lukas 1:26-38).

Geen engel kent het eeuwige verlossingsplan van God. De profeten in het Oude Testament wisten meer dan de engelen. Maar hoewel de profeten iets wisten over Jezus Christus, kwam de volledige openbaring alleen door Jezus Christus en Zijn apostelen (Hebreeën 1:1-2; 1 Petrus 1:10-12)!

(5) De gevallen engelen.

Zie Handleiding 8, supplement 13. De satan was oorspronkelijk een beschermende cherub (Ezechiël 28:15-17). Toen de satan viel, sleepte hij een groot aantal engelen mee in zijn zondeval (Openbaring 12:4). Vanaf die tijd heten deze gevallen engelen “de engelen van Satan” (Openbaring 12:9), of “boze geesten of demonen” (Matteüs 12:22-28,43-45).

Sommige gevallen engelen verkondigen “een ander evangelie” dan het evangelie dat van de God van de Bijbel komt en daarom zijn zij en de mensen die in hun boodschap geloven vervloekt! Valse leraren of profeten van andere religies geloven dat een engel een boodschap van God aan hen gebracht heeft. Zij zijn door een gevallen engel misleidt en daarom ook “vervloekt” (Grieks: anathema) (Galaten 1:8; 1 Timoteüs 4:1)! Valse godsdiensten verwijzen ook naar deze gevallen engelen of boze geesten als “goden” (1 Korintiërs 8:4-5) en aanbidden ze als “goden” (1 Korintiërs 10:20).

7. De bediening van engelen.

De belangrijkste taak van de engelen is om de God van de Bijbel te verhogen. Zij worden beschreven als engelen die rondom de troon van God staan en Zijn lof dag en nacht zingen (Daniël 7:9-10; Openbaring 5:11-14). Hun tweede taak is om Gods Woord te gehoorzamen en te doen wat God hen beveelt (Psalm 103:20-21; Matteüs 6:10).

(1) De gewone bediening van engelen.

Engelen zijn Gods instrumenten die Gods zorgende voorzienigheid op de aarde uitvoeren. God had het hele menselijke geslacht “uit één (bloed of mens) gemaakt om op heel de aardbodem te wonen en Hij heeft de hun tevoren toegemeten tijden bepaald en de grenzen van hun woongebied” (Handelingen 17:26). Deuteronomium 32:8 in Hebreeuws zegt: “Toen de Allerhoogste aan de volken het erfelijk bezit uitdeelde, toen Hij Adams kinderen van elkaar scheidde (dat wil zeggen, de mensheid over de aarde verdeelde), heeft Hij het grondgebied van de volken vastgesteld overeenkomstig het aantal engelen (HSV: Israëlieten).” Het beheer van de verschillende volken werd verdeeld onder een corresponderend aantal engelen.

Na de val van de satan en zijn engelen, worden deze engelachtige gouverneurs van landen voorgesteld als vijandige demon vorsten over vorstendommen (Daniël 10:12-14,20; zie Daniël 10:21; 12:1). De apostel Paulus noemt ze “de overheden, machten en wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten” (Efeziërs 6:12). Vóór de eerste komst van Christus kwamen deze engelen voor Gods troon bijeen om verslag van hun werk te doen (Job 1:6).

“De komende wereld” die met de eerste komst van Christus ingeleid werd (zie Hebrëeën 9:10), werd niet langer aan de engelen onderworpen, maar aan Jezus Christus (Hebrëeën 2:5-9).

(2) De buitengewone bediening van de engelen.

Engelen zijn Gods instrumenten om christenen die de zaligheid (verlossing) zullen beërven te dienen (Hebrëeën 1:14). Zij letten op christenen, spreken tot hen, beschermen hen, zorgen voor hen, leiden hen, sterken hen en dragen hen na hun lichamelijke dood uiteindelijk in Gods tegenwoordigheid (Lukas 16:22). Zij zijn tegenwoordig in de gemeente en leren van de gemeente over de wijsheid van Gods plan (1 Korintiërs 11:10). Zij communiceren Gods boodschappen en zegeningen aan christenen, maar voeren ook Gods oordelen uit op de vijanden.

De activiteiten van engelen waren het meest in ‘t oog vallend tijdens de grote keerpunten in de heilsgeschiedenis. Engelen traden op de voorgrond:

- in de dagen van de patriarchen (Abraham) (Genesis 19:1)
- in de dagen van de wetgever Mozes (Exodus 3:2)
- gedurende de ballingschap en terugkeer van Israël (Ezechiël 1).
- bij de geboorte van Jezus (verschijning aan Maria) (Lukas 1),
- bij Zijn opstanding (Matteüs 28:1-7)
- bij Zijn hemelvaart (Handelingen 1:9-11).
- in de bediening van de apostelen (Handelingen 5:19).
- bij de wederkomst van Christus (Matteüs 24:30-31).

Door gastvrij te zijn voor vreemdelingen, hebben sommige christenen zonder het te weten engelen onderdak geboden (Hebrëeën 13:2). Er zijn veel berichten van niet-christenen uit de niet-christelijke religies die in hun dromen of visioenen door een engel bezocht werden en daarna zich tot Jezus Christus als hun Verlosser en Heer bekeerd hebben.

B. ENGELEN EN JEZUS CHRISTUS

1. Wie is de Engel van de HEERE?

In sommige Bijbelgedeelten wordt “de engel van de HEERE” (Hebrëeëus: malak JaHWeH) met “de HEERE” (Hebrëeëus: (JaHWeH) Zelf geïdentificeerd, maar in andere Bijbelgedeelten van Hem onderscheiden.

(1) De Engel van de HEERE is de Openbaring van de HEERE.

In Exodus 3:2-15 verscheen de Engel van de HEERE aan Mozes in een vuurvlam uit het midden van een brandend doornstruik. Toen identificeerde Hij Zich als “de God van Abraham, Izak en Jakob” en openbaarde Zijn Naam als “IK BEN DIE IK BEN”. Deze Naam betekent:

- dat het volkomen onmogelijk is om het wezen van God te beschrijven of te benoemen
- dat God onveranderlijk en trouw aan Zijn verbond is.

Hier is de Engel van de HEERE de zichtbare Openbaring van de HEERE. Lees Johannes 1:18 en 17:6. Vergelijk de Engel van de HEERE Die Zich aan Gods oudtestamentische volk openbaarde met Jezus Christus Die Zich aan Gods nieuwtestamentische volk openbaarde.

(2) De Engel van de HEERE is de Tegenwoordigheid (Nabijheid) van de HEERE.

In Exodus 23:20-23 beloofde de HEERE aan Mozes en Israël om de Engel Die Zijn Naam droeg vooruit te sturen om Zijn volk op hun weg te beschermen en hen veilig bij de plaats te brengen die Hij voor hen voorbereid had. In vers 22, zijn de Engel van de HEERE en de HEERE verwisselbare persoonlijkheden, want het zegt: “Als u aandachtig luistert naar Zijn (de Engel van de HEERE) stem en alles doet wat Ik (de HEERE) spreken zal ...” Ook kan de Engel van de HEERE zonden vergeven (vers 21), iets wat alleen de HEERE doet (Micha 7:18-19). En de Naam van de HEERE is in het binnenste van de Engel van de HEERE (vers 21), dat wil zeggen, dat de HEERE Zich in de Engel van de HEERE openbaart.

In Exodus 33:2,14-16 belooft de HEERE dat Hij een engel voor Zijn volk zou uitzenden en legde uit dat op deze manier “de Tegenwoordigheid (Nabijheid)(HSV: Aangezicht)” van de HEERE met hen zou meegaan. Hier is de Engel van de HEERE de tegenwoordigheid van de HEERE met Zijn volk. Lees Matteüs 1:23 en Markus 2:5-7. Vergelijk de Engel van de HEERE met Jezus Christus Die “Immanuël” (God met ons) genoemd wordt en evenals God de Vader zonden vergeeft (Markus 2:7,10).

(3) De Engel van de HEERE is de Beschermmer en Bevrijder van de HEERE.

In Psalm 34:8 leert de Engel van de HEERE Zich rondom hen die Hem vrezen en redt hen. In Psalm 35:5-8 drijft de Engel van de HEERE hun vervolgers weg. Hier is de Engel van de HEERE de HEERE als Beschermmer en Bevrijder. Lees Johannes 10:9-10. Vergelijk de Engel van de HEERE met Jezus Christus Die Zijn schapen redt en beschermt.

(4) De Engel van de HEERE is de Uitvoerder van de straf van de HEERE.

In 1 Kronieken 21:15-19,27 zond de HEERE de Engel van de HEERE om een deel van Jeruzalem te vernietigen als straf voor de zonde van koning David bij de volkstelling. Hier is de Engel van de HEERE de HEERE als Uitvoerder van Zijn straf. Lees Openbaring 19:11-16. Vergelijk de Engel van de HEERE met Jezus Christus Die de onboetvaardige volken zal oordelen.

(5) De Engel van de HEERE is de Middellaar tussen de HEERE en Zijn dienaren.

In Zacharia 1:8-11 NBG zond de HEERE een groep ruiters op paarden (Zijn dienaren) om de hele aarde te doorkruisen om die te inspecteren. Zij rapporteerden aan de Engel van de HEERE dat de gehele aarde in volkomen rust verkeerde. Hier is de Engel van de HEERE de Middellaar tussen de HEERE en Zijn dienaren. Lees 1 Timoteüs 2:5. Vergelijk de Engel van de HEERE met Jezus Christus Die de Middellaar tussen God en de mensen is.

(6) De Engel van de HEERE is de Voorbidder voor anderen bij de HEERE.

In Zacharia 1:12-13 sprak de Engel van de HEERE tot de HEERE van de legermachten (dat wil zeggen, de Almachtige) en pleite voor barmhartigheid voor Jeruzalem en de dorpen van Juda. Hier is de Engel van de HEERE de Voorbidder voor anderen bij de HEERE. Lees Hebreëen 7:25. Vergelijk de Engel van de HEERE met Jezus Christus Die altijd leeft om voor Zijn volk te pleiten.

(7) De Engel van de HEERE is de Advocaat Die tot de HEERE spreekt ter verdediging van een ander.

In Zacharia 3:1-7 staat de hogepriester Jozua voor de Engel van de HEERE terwijl de satan Jozua aanklaagt. In vers 2 verdedigde de HEERE Jozua en nam zijn vuile kleren (zijn ongerechtigheden) weg. Hier is de Engel van de HEERE de Advocaat Die tot de HEERE spreekt ter verdediging van een ander. Lees 1 Johannes 2:1-2. Vergelijk de Engel van de HEERE met Jezus Christus Die de Voorspraak voor christenen bij God de Vader is.

(8) De Engel van de HEERE is de Middelaar van het verbond.

In Maleachi 3:1-5 de HEERE van de legermachten wordt “de Heere” genoemd (Hebreeuws: Adon) als een aanduiding van Zijn majesteit als Koning en Rechter en “de Engel van het verbond” (Hebreeuws: malak he-berit) omdat Hij de Middelaar van het verbond is (zie Hebreëen 8:6). “Hij zal naar de tempel van de HEERE komen als vuur van een edelsmid en als zeep van de blekers”. Hier is de Engel van de HEERE de Middelaar van het verbond in het Oude Testament en het Nieuwe Testament. In vers 4-5 wordt de Engel van de HEERE met de HEERE geïdentificeerd Die zal komen om te reinigen of te oordelen. Vergelijk de Engel van de HEERE met Jezus Christus, de Middelaar tussen God en mensen, Die bij Zijn eerste komst kwam om Israël en de heidenen te reinigen en te zuiveren (Matteüs 3:10-12) en Die bij Zijn wederkomst de Rechter van iedereen zal zijn (Johannes 5:22).

(9) Conclusie.

Het is duidelijk dat de Engel van de HEERE niet een geschapen engel is. De Engel van de HEERE is in het Oude Testament de zichtbare openbaring (verschijning) van de HEERE (Hebreeuws: JaHWeH) Zelf. Hij moet met de Heere Jezus Christus vóór Zijn menswording in het Nieuwe Testament geïdentificeerd worden! Jezus Christus is in het Nieuwe Testament de zichtbare openbaring van de onzichtbare God (Kolossenzen 1:15). Het verschil is deze: In het Oude Testament verscheen God zichtbaar in de vorm van een mens zonder om de menselijke natuur aan te nemen (Genesis 18:1-2). In het Nieuwe Testament nam God de natuur van de mens aan in Jezus Christus (Johannes 1:1,14). Na de eerste komst van Jezus Christus verschijnt de Engel van de HEERE niet meer.

Zowel de Engel van de HEERE in de oudtestamentische periode als de Heere Jezus Christus in de nieuwtestamentische periode werden door de HEERE gezonden en hadden soortgelijke bedieningen, namelijk, openbaren, bemiddelen, voorspraak doen, leiden, beschermen, verlossen en oordelen. De Engel van de HEERE is onderscheiden van God de Vader en God de Heilige Geest, omdat Zij nooit de menselijke natuur hebben aangenomen (Zie ook Genesis 16:7-14; 22:11-18; 31:11-13).

2. Engelen in vergelijking met Jezus Christus.

In Hebreëen hoofdstuk 1-2 wordt Jezus Christus met engelen vergeleken. In Hebreëen 1:1-14 worden zeven feiten met betrekking tot Jezus Christus genoemd die aantonen dat Jezus Christus zoveel meer (groter) geworden is dan alle engelen. Het vergelijkende woord “beter” wordt 13 keer in Hebreëen gebruikt om Jezus Christus in Zijn nieuwtestamentische orde tegenover Zijn oudtestamentische orde te stellen.

(1) De boodschap van Jezus Christus is Gods definitieve woord aan mensen (Hebreëen 1:1-3)!

Jezus Christus is duidelijk de laatste en definitieve Profet Die de HEERE God in het Oude Testament heeft beloofd! Hij is Degene door Wie God alle volken op de aarde zal zegenen (Galaten 3:14,16). Een mens van welke religieuze achtergrond ook die niet luistert naar Jezus Christus zal uit Gods volk uitgeroeid worden (Deuteronomium 18:18-19; Handelingen 3:21-26)!

Omdat God geen grotere Boodschapper heeft dan Jezus Christus (zie Matteüs 22:33-44; Lukas 2:34) heeft God geen verdere (aanvullende of latere) boodschap dan het evangelie en de nieuwtestamentische boodschap!¹

¹ Mohammed van de Islam en Joseph Smith van de Mormonen zijn dus geen profeten die een aanvullende boodschap van de God van de Bijbel brengen! Mohammed is niet “de zegel van de profeten”, omdat lang vóór hem, Jezus Christus Gods laatste (finale) Woord gesproken heeft (Handelingen 3:22-24; Hebreëen 1:1)!

God heeft Zijn definitieve woord in en door Jezus Christus gesproken (vers 1)!

In Hebreeën 1:1-3 worden verder zeven feiten met betrekking tot Jezus Christus genoemd die Zijn grootheid belichten en aantonen dat de openbaring aan Hem gegeven, de hoogste openbaring is die God kan geven!

- Het eerste feit. Jezus Christus is de Erfgenaam van alles (vers 2). “Ik zal U de heidenvolken als Uw eigendom geven, de einden der aarde als uw troon” (Psalm 2:8). Hij is erfgenaam van het geschapen universum (Hebreeën 1:10-12), en ook van “de komende wereld” (Hebreeën 2:5).
- Het tweede feit. Jezus Christus is de Schepper van de werelden (Grieks: aiónes) (vers 2). Het meervoud duidt op alle geschapen dingen (materie, energie, ruimte, tijd) (Spreuken 1:22-23; Johannes 1:3; Kolossenzen 1:16; Hebreeën 11:3).
- Het derde feit. Jezus Christus is de zichtbare Afstraling (Grieks: apaugasma) van Gods onzichtbare heerlijke kenmerken (vers 3). Het stralende Licht is van dezelfde Substantie (Grieks: homo-ousios) als de Bron van het Licht (“Licht uit Licht”).
- Het vierde feit. Jezus Christus is de zichtbare Afdruk (exacte weergave) (Grieks: charaktér) of Beeld (Grieks: eikón) van Gods onzichtbare goddelijke Wezen (Grieks: hupostasis). Wat God in Wezen is, wordt in Christus openbaar. Zien Wie Christus is, is zien hoe God de Vader is.
- Het vijfde feit. Jezus Christus draagt alle dingen door Zijn krachtige (scheppende) (Hebreeën 11:3) woord (Grieks: rémati tés dunameós). “Hij houdt al het geschapene bij elkaar (Grieks: sun-histémi) (voltooid tegenwoordige tijd)” (Kolossenzen 1:17). Niet alleen doet Hij het voortbestaan (als Atlas die de wereld draagt), maar voert Hij alle dingen voorwaarts op hun bestemde weg (koers).
- Het zesde feit. Jezus Christus heeft de reiniging van onze zonden eens en voor altijd tot stand gebracht (Grieks: poieó) (aoristus).²
Verzoening van zonden is iets wat niemand anders (ook een engel) kon doen of gedaan heeft!
- Het zevende feit. Jezus Christus heeft Zich eens en voor altijd gezet (Grieks: kathizó) (aoristus) aan de rechterhand van de Majesteit van God.

Deze nadruk op de superioriteit van Jezus Christus over engelen werd gegeven om te voorkomen dat de Joodse christenen door allerlei vreemde leerstellingen misleidt zouden worden (Hebreeën 13:9). Ook de brief aan de Kolossenzen toont aan dat er een valse leer bestond waarin engelen aanbeden werden (Kolossenzen 2:18).

(2) De positie en titel van Jezus Christus is voortreffelijker dan die van de engelen (Hebreeën 1:4-14).

De verschillende aanhalingen uit het Oude Testament in Hebreeën 1 en 2 tonen ten eerste aan dat de definitieve boodschap van God (het Nieuwe Testament) door majestueuzer verordeningen veilig gesteld (gegarandeerd) wordt dan de verordeningen die de Wet (het Oude Testament) vergezelden (Hebreeën 2:2).

- De eerste aanhaling. Psalm 2:7 (Hebreeën 1:5).

“U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt (Grieks: gennaó) (voltooid tegenwoordige tijd).” Deze woorden werden nooit tot een engel gesproken! Engelen worden wel collectief “zonen van God” genoemd, maar nooit “de Zoon van God”! Deze woorden komen voor in de liturgie bij een troonsbestijging in het Midden Oosten, hier bij de troonsbestijging van David, maar worden pas in de Messias-Koning vervuld (Markus 1:11; Lukas 1:32; Handelingen 13:33). “Heden” verwijst naar de verheerlijking van Christus, Zijn opstanding, hemelvaart en troonsbestijging (Psalm 110:1). Hij is van alle eeuwigheid “de Zoon van God”, maar begint zijn recht en voorrecht uit te oefenen vanaf de voltooiing van Zijn verlossingswerk.

- De tweede aanhaling. 2 Samuël 7:14 (Hebreeën 1:5).

“Ik zal voor Hem tot een Vader zijn, en hij zal voor Mij tot een Zoon zijn.” 1 Kronieken 17:11-14 bewijst dat niet naar Salomo, maar naar de Messias verwezen werd. Ook Romeinen 1:3-4 zegt dat Jezus Christus van eeuwigheid “de Zoon van God” is, maar in de menselijke geschiedenis met een zwakke menselijke natuur geboren werd, maar uit de dood opstond met een verheerlijkte menselijke natuur.

- De derde aanhaling. Deuteronomium 32:43 (Hebreeën 1:6).

(een langere Griekse tekst), “Juich, hemelen, met Hem, en laten de zonen van God hem aanbidden. Juich, natiën, met Zijn volk”. Ook Psalm 97:7. “Laten alle engelen van God Hem aanbidden”. “Vervolgens” (Grieks: palin) slaat niet op een tweede komst, maar op een tweede contrast met de engelen. “Eerstgeborene” verwijst naar het feit dat Hij vóór de schepping bestond en de hele schepping erft. De engelen worden opgeroepen om Hem te aanbidden (in plaats van God de Vader). Wanneer Hij in de bewoonde wereld (Grieks: oikoumené) (inclusief engelen) gebracht werd, slaat op toen Hij verheerlijkt werd (zie Johannes 5:23). Hij werd toen geïntroduceerd als de Koning van de toekomstige wereld (de nieuwe wereldorde).

² Omdat het voltooid deelwoord in het Latijn ontbreekt, werd het vertaald met een tegenwoordige tijd deelwoord in de Vulgata Bijbel als het equivalent voor het Griekse deelwoord (“katharismón tón hamartión poiesámenos” werd purgationem peccatorum faciens) (Hebreeën 1:3). Dit leidde tot de beschouwing dat Christus nu in de hemel nog steeds verzoening voor zonden doet. Vandaar de dagelijkse viering van de mis in de Rooms Katholieke Kerk! De mis in de Rooms Katholieke Kerk kan niets toevoegen aan het volledige en voltooide werk van verlossing van Jezus Christus bij Zijn eerste komst!

- De vierde aanhaling. Psalm 104:4 (Hebreeën 1:7).

“Die Zijn engelen maakt tot geesten en Zijn dienaren tot een vuurvlam.” De Hebreeuwse tekst zegt, “Die winden tot Zijn boodschappers maakt en vuurvlammen tot Zijn dienaren.” Dus de natuurkrachten voeren Gods wil uit. Hier worden de engelen voorgesteld als sneller dan de wind en krachtiger dan vuur in de uitvoering van Gods wil. “

- De vijfde aanhaling. Psalm 45:7-8 (Hebreeën 1:8-9).

“Uw troon, o God, bestaat in alle eeuwigheid. De scepter van Uw koninkrijk is een scepter van het recht. U hebt gerechtigheid lief en haat ongerechtigheid. Daarom heeft Uw God, U gezalfd, o God, met vreugdeolie boven Uw metgezellen.” Psalm 45 viert de koninklijke bruiloft. Het eerste deel wordt aan de koning gericht en het tweede deel aan de koningin. De aanhaling komt uit het eerste deel. De koning (uit het huis van David) wordt aangesproken met typisch overdreven taal, kenmerkend in het oosten. Hij is de onderkoning van de God van Israël waardoor God Zijn plan uitvoert. Maar de profetische woorden worden in de Messias-Koning vervuld. Hij wordt aangesproken als “Zoon van God” en “God” omdat Hij de Afstraling van Gods heerlijkheid en de Afdruk van Zijn Wezen is! Alle geschapen dingen, inclusief engelen zijn onderworpen aan de vergankelijkheid van tijd en dingen, maar Jezus Christus en Zijn koninklijke heerschappij bestaan tot in eeuwigheid! Aan Zijn koninkrijk komt geen einde! En alleen Zijn koninkrijk wordt gekenmerkt door volkomen gerechtigheid (Psalm 89:15; Jesaja 11:5)! “De zalving” slaat niet zozeer op de ontvangst van de Geest bij Zijn doop (Markus 1:10; Handelingen 10:38), maar eerder op “de vreugde die Hem in het vooruitzicht gesteld werd” bij de verwezenlijking van Zijn taak” (Jesaja 61:1-5; Hebreeën 12:2). “Zijn metgezellen” (deelhebbers) (Grieks: metochoi) zijn niet de koningen van de omliggende volken of engelen, maar de christenen (“vele kinderen” of “broeders”) (Hebreeën 2:10-11; 3:14).

- De zesde aanhaling. Psalm 102:25-27 (Hebreeën 1:10-12).

“Zegt God” slaat op vers 6 en vers 10. En: “In het begin hebt U, Heere, de aarde gegrondvest, en de hemelen zijn de werken van Uw handen. Die zullen vergaan, maar U blijft altijd. En ze zullen allen verslijten als een gewaad, en als een mantel, zult U ze oprollen en ze zullen verwisseld worden; maar U bent Dezelfde en Uw jaren zullen niet ophouden.” Zelfs de enorm lange periode van een geschapen universum gaat uiteindelijk voorbij, maar Jezus Christus, Die hier als “Heere” (Grieks: kurie) aangesproken wordt, blijft voor eeuwig! Nieuwtestamentische schrijvers passen Bijbelgedeelten die op God slaan in het Oude Testament toe op Jezus Christus in het Nieuwe Testament bv. Jesaja 45:23 in Filippenzen 2:10-11 en Jesaja 8:13 in 1 Petrus 3:15).

- De zevende aanhaling. Psalm 110:1 (Hebreeën 1:13-14).

“Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden neergelegd heb als een voetbank voor Uw voeten.” In het Oude Testament sloeg het op de kroning van Salomo, maar hier op de kroning van Jezus Christus. God belooft Hem de overwinning over al Zijn vijanden. De profeet Daniël (7:13) en Jezus Zelf (Markus 14:62) verwijst ernaar. De hoogst verheven engel Gabriël mag “voor God *staan*” (Lukas 1:19), maar alleen Jezus Christus mag *zitten* aan de rechterhand van God (de unieke ereplaats)! Engelen staan om snel een opdracht uit te kunnen voeren. Engelen zijn slechts “dienende geesten die uitgezonden worden ten dienste van christenen” (vers 14)³.

(3) Engelen hebben de wet bemiddeld, maar Jezus Christus heeft het evangelie bemiddeld.

In Hebreeën 2:1-4 lezen we dat de superioriteit van Jezus Christus boven de engelen gebaseerd is op het feit dat engelen de oudtestamentische ceremoniële Wet aan de profeten hebben doorgegeven (Deuteronomium 33:2; Handelingen 7:53; Galaten 3:19), maar dat Jezus Christus het nieuwtestamentische Evangelie heeft doorgegeven (Johannes 1:17).

Het Oude Testament beschrijft de straffen op de overtredingen van de oudtestamentische wet. Hoe zouden christenen dan ontvluchten als zij zo’n grote verlossing door Jezus Christus in het Nieuwe Testament veronachtzamen? God bevestigde deze bediening met de tekenen, wonderen en geestesgaven die de bediening van Jezus Christus begeleidden (Handelingen 2:22) en daarna de bediening van de apostelen begeleidden (Handelingen 2:43).

(4) Engelen hebben de oude wereldorde beheerd, maar Jezus Christus beheert de nieuwe wereldorde.

In Hebreeën 2:5 lezen we dat engelen het beheer over het universum vóór de eerste komst van Christus uitvoerden, maar dat Jezus Christus Zijn heerschappij over de nieuwe wereldorde *begon* vanaf Zijn verhoging (opstanding, hemelvaart en troonsbestijging) en zal voleindigen bij Zijn wederkomst (Handelingen 3:21; 1 Korintiërs 15:28). Deze nieuwe wereldorde bestaat uit *werkelijkheden* en die overtreffen de oude wereldorde die bestond uit *schaduw*en (Hebreeën 8:5-8,13; 10:1). “Niets is uitgezonderd dat Hem niet onderworpen is” (Hebreeën 2:8)!

“Nu zien wij echter nog niet dat hem/Hem alle dingen onderworpen zijn, maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond (Hebreeën 2:8-9). Wij kunnen niet zien dat de mens zijn door God gegeven gezag en recht als heer en meester van de schepping uitoefent. We zien nog niet dat alle dingen aan de mens onderworpen zijn (Psalm 8). Maar wij zien wel (met de ogen van geloof) dat de Man van God (Jezus Christus) met almacht bekleed is. Jezus Christus gaat deze belofte aan de mens in de plaats van de mens vervullen! De Strijdende Kerk in het Koninkrijk van Christus groeit! Maar omdat veel ongelovige en anders gelovende mensen en demonen zich nog niet aan Jezus Christus onderworpen hebben, wacht ook Jezus Christus totdat alle vijanden aan Hem onderworpen zijn (Hebreeën 10:13). Dit betekent dat hoewel Jezus Christus de rechtmatige Heerser van alles en allen is, nog niet alles en allen Zijn heerschappij erkennen!

³ Maar zie Handelingen 7:55 – Jezus *staat* om Stefanus te verwelkomen!

(5) Engelen kunnen mensen niet van hun zonden redden,

maar Jezus Christus redt mensen van hun zonden en van hun angst voor de dood.

In Hebrreeën 2:7 lezen we dat Jezus Christus door Zijn incarnatie (menswording) weinig minder dan de engelen gemaakt werd. Hij vervulde de woorden van Psalm 8:6-7 door de ware Vertegenwoordiger van het menselijke geslacht te worden. Hij vernederde Zich tot een staat lager dan de engelen en nam de staat van de zondige en verloren mensen aan (Filippenzen 2:5-8).

In Hebrreeën 2:14-16 lezen we dat de duivel macht over de dood had, maar dat Jezus Christus door Zijn dood en opstanding de duivel tot onmacht heeft gereduceerd. Voor natuurlijke mensen is de lichamelijke dood een schrikwekkend realiteit. En de duivel gebruikt deze angst voor de dood om mensen te intimideren en te dwingen om zijn wil te doen. Voor gelovige christenen echter is de betekenis van de lichamelijke dood veranderd van een straf op de zonde en een verschrikkelijke slavernij aan angst tot een zegen en de definitieve bevrijding van het lijden in deze wereld!

Wanneer een christen sterft, dan neemt het sterven het karakter aan van de dood en opstanding van Jezus Christus (Lukas 23:46)! De *geest* van de christen vaart meteen op naar Jezus Christus in de hemel (Lukas 23:43; Filippenzen 1:23), maar zijn *lichaam* blijft tijdelijk in het graf tot de opstanding van het lichaam. De lichamelijke dood kan een christen nooit scheiden van Gods liefde voor hem (Romeinen 8:38-39)! Jezus Christus werd een Mens, niet om engelen, maar om mensen die in Hem geloven te verlossen!

3. Engelen in het leven van Jezus Christus.

(1) Engelen kondigden de komst van Jezus Christus aan.

In 539 v.C. kondigde de engel Gabriël de komst van Jezus Christus aan Daniël aan (Daniël 9:21-27). Later kondigde Gabriël de komst van de voorloper van Jezus Christus, Johannes de Doper, aan (Lukas 1:5-25). En daarna kondigde hij de geboorte van Jezus Christus en Zijn menselijke en goddelijke natuur, aan Maria aan (Lukas 1:26-38). Even later verscheen een engel ook aan Jozef en kondigde de maagdelijke geboorte van Jezus Christus aan (Matteüs 1:18-25).

(2) Engelen tijdens de menswording van Jezus Christus.

Toen Jezus Christus geboren was, kondigde een engel Zijn geboorte aan herders aan en verscheen er een menigte van de hemelse legermacht (engelen) en loofden God (Lukas 2:8-15). Later verscheen een engel aan Jozef in een droom en beval hem om met Maria en het kind Jezus naar Egypte te vluchten, omdat koning Herodus van plan was Hem te vermoorden (Matteüs 2:13-18). Daarna verscheen een engel weer aan Jozef in een droom en beval hem om terug te keren naar het land van Israël (Matteüs 2:19-23).

Toen Jezus Christus Zijn openbare bediening begon en door de satan verzocht werd, kwamen engelen om Hem te dienen (Matteüs 4:11). Drie jaar later, in de nacht voor Zijn kruisiging, toen Jezus Christus in Gethsemane aan het bidden was, kwam een engel om Hem te versterken (Lukas 22:43-44). Toen een schare mannen gewapend met zwaarden en stokken Jezus Christus kwam arresteren, zei Jezus Christus tegen Zijn apostelen dat God de Vader meer dan twaalf legioenen engelen aan Hem ter beschikking kon stellen, maar Hij koos ervoor dat niet te doen, zodat de Schriften van de profeten vervuld zouden worden (Matteüs 26:52-56).

(3) Engelen tijdens de verheerlijking van Jezus Christus.

Engelen waren tegenwoordig bij de opstanding van Jezus Christus uit de dood (Matteüs 28:1-7, Markus 16:1-8; Lukas 24:1-8; Johannes 20:10-13). Een engel rolde de zware steen voor de graftombe weg, niet om Jezus Christus eruit te laten, maar om de vrouwen binnen te laten zodat zij konden zien dat Jezus Christus opgestaan was. Het uiterlijk van deze engel was ontzagwekkend en de bewakers van de graftombe beefden van angst voor hem "en werden als doden" (Matteüs 28:4). Minstens twee engelen liepen rond bij de graftombe toen de vrouwen kwamen om het lichaam van Jezus Christus te balsemen. Zij zeiden tegen hen. "Waarom zoekt u de Levende bij de doden? Hij is hier niet, maar Hij is opgewekt" (Lukas 24:5-6)!

Veertig dagen later, bij Zijn hemelvaart, stonden er twee engelen bij de discipelen en kondigden de wederkomst van Jezus Christus aan (Handelingen 1:10-11). Openbaring 5:1-14 beschrijft de troonsbestijging van Jezus Christus in de hemel direct na zijn hemelvaart. Alleen Jezus Christus was waardig om de zegels van de boekrol die aan beide kanten beschreven was te breken, omdat alleen Hij als het Offerlam aan het kruis gestorven was en omdat alleen Hij over de dood had getriomfeerd door Zijn opstanding! Alleen Jezus Christus mag en kan openbaren en uitvoeren wat er in de boekrol over Gods heilsgeschiedenis en oordeel geschreven staat. Bij Zijn troonsbestijging stonden de vier levende wezens en een ontelbaar aantal engelen rondom de troon van God en het Lam en zongen een loflied tot Zijn eer: "Het Lam dat geslacht is, is het waard om de kracht te ontvangen, en rijkdom, wijsheid, sterkte, eer, heerlijkheid en dankzegging" (Openbaring 5:12)! En elk schepsel op aarde sloot zich bij deze lofprijzing aan.

In 1 Petrus 3:22 en Efeziërs 1:21 lezen we dat Jezus Christus nu aan de rechterhand van God zit, terwijl de engelen, machten en krachten Hem onderworpen zijn. In Efeziërs 1:22 en Hebrreeën 2:5 lezen we dat de wereld van nu af aan niet meer aan de engelen onderworpen is, maar dat God alle dingen onder de voeten van Jezus Christus onderworpen heeft en Jezus Christus als Hoofd over alle dingen aan de Gemeente gegeven heeft.

(4) Engelen tijdens de wederkomst van Jezus Christus.

In Matteüs 24:30-31 en 25:31-32 lezen we dat alle volken Jezus Christus bij Zijn wederkomst met kracht en heerlijkheid op de wolken zullen zien. Jezus Christus zal Zijn engelen uitzenden met een luid bazuingeschal en zij zullen alle uitverkorenen van Jezus Christus van overal op de aarde bijeen brengen en de ongelovigen van de gelovigen scheiden in het laatste oordeel. In Matteüs 13:24-43 en 2 Tessalonicenzen 1:7-10 lezen we dat Jezus Christus Zijn engelen zal uitzenden om alle struikelblokken en hen die de wetteloosheid doen uit Zijn Koninkrijk te verzamelen (te wieden). Engelen zullen tegenwoordig zijn wanneer Jezus Christus hen als straf het eeuwige verderf laat ondergaan, weg van Zijn heerlijke tegenwoordigheid. De engelen zullen aanwezig zijn wanneer Jezus Christus mensen zal belijden die Hem voor de mensen op de aarde beleden hebben en mensen zal verloochenen die Hem voor de mensen op de aarde verloochend hebben (Lukas 12:8-9). En de engelen zullen aanwezig zijn wanneer Jezus Christus ieder mens zal vergelden naar zijn daden (Matteüs 16:27).

C. ENGELEN EN CHRISTENEN

1. Engelen waken over christenen.

Engelen zijn heel geïnteresseerd in Gods werk door middel van de Christelijke Kerk/Gemeente. De Kerk/Gemeente bestaat nooit voor zichzelf, maar voor God en Gods heerlijkheid! God maakte Zijn veelkleurige wijsheid aan mensen bekend door Jezus Christus en Zijn apostelen (Hebreeëen 1:1-2; 1 Petrus 1:10-12a), maar aan engelen maakt Hij het bekend door de Christelijke Kerk/Gemeente (Efeziërs 3:10; 1 Petrus 1:12b). De Kerk/Gemeente is een spiegel waarin de veelkleurige uitnemendheden van God weerspiegeld worden. De engelen zien dat en zijn heel erg geïnteresseerd in de vooruitgang van de Kerk/Gemeente. Gods wijsheid verzoent wat op de aarde onder de mensen onverzoenbaar schijnt: God produceert leven door middel van de dood van Jezus Christus! En God verzoent gelovigen vanuit de Joden en vanuit de niet-Joden (heidenen) door de Geest van Jezus Christus.

Engelen zien en verheugen zich wanneer mensen uit de wereld en uit welke andere godsdienst dan ook zich bekeren (Lukas 15:10). Engelen letten voortdurend op of christenen wel het christelijke leven voorleven volgens de Bijbelse instructies. Ook of christenen God dienen zonder vooroordelen of partijdigheid (1 Timoteüs 5:21). De engelen zien ook wanneer en hoe christenen voor hun geloof in Jezus Christus vervolgd worden (1 Korintiërs 4:9). Niettemin heeft God Zijn engelen verboden als een bevrijdingsleger (met wereldse wapens) op te treden (zie Matteüs 26:52-53), omdat het moment voor de laatste en definitieve overwinning over de machten van de duisternis nog niet is gearriveerd. God heeft ook christenen verboden “heilige oorlogen” te ontketenen!

Engelen waren aanwezig toen God de vrouw uit de man schiep en zij letten vandaag op om te zien of vrouwen Gods scheppingsordening handhaven of niet (1 Korintiërs 11:10). Gods scheppingsordening is dat christenvrouwen moeten erkennen dat zij voor de man en voor de heerlijkheid van de man geschapen zijn en dat zij daarom moeten erkennen dat God de man tot hoofd van de vrouw gemaakt heeft (Genesis 2:18; 1 Korintiërs 11:2,7,9). Dit betekent dat vrouwen zich moeten onderwerpen aan mannen in het christelijke huwelijk (Efeziërs 5:22-25; Kolossenzen 3:18-19) en in de functies in de christelijke gemeente (1 Korintiërs 14:33-38; 1 Timoteüs 2:11-14; 3:2). Omdat vrouwen weten dat de engelen van God voortdurend op hun gedrag letten, zou het voor vrouwen makkelijker moeten zijn om zich aan hun man in het huwelijk te onderwerpen en aan de oudsten (als mannen) in de gemeente te onderwerpen.

2. Engelen verschijnen aan christenen en spreken met hen.

De engel Gabriël legde visioenen aan Daniël uit (Daniël 8:15-19; 9:20-23). Dezelfde engel kondigde de geboorte en goddelijke natuur van Jezus Christus aan Maria aan (Lukas 1:26-38). Een engel waarschuwde Jozef voor het aanstaande gevaar en om meteen te vluchten (Matteüs 2:13-19). Een engel beval de apostelen om al de woorden van dit (eeuwige) leven openlijk tot het volk te spreken (Handelingen 5:17-20). Een engel beval de evangelist Filippus wat hij moest doen zodat een Ethiopische regeringsambtenaar het evangelie zou horen (Handelingen 8:26). Soms spoorden engelen de christenen aan om meteen op te treden: “Sta snel op”, want verloren tijd keert niet weer terug (Handelingen 12:7).

3. Engelen bevorderen de verkondiging van het evangelie.

Engelen verkondigen niet het evangelie, maar God gebruikt wel engelen om de verkondiging van het evangelie door christenen mogelijk te maken. Een engel beval de apostelen om het evangelie openlijk in de Joodse tempel te verkondigen (Handelingen 5:17-20). Een engel beval de evangelist Filippus waar hij naartoe moest gaan om het evangelie te vertellen aan een Ethiopische regeringsambtenaar (Handelingen 8:26). Een engel leidde de Romeinse militaire officier Cornelius naar de apostel Petrus zodat hij en zijn familie en vrienden het evangelie konden horen (Handelingen 10:1-8,22,30-33). Een engel verlost Petrus uit de gevangenis zodat deze grote apostel het evangelie overal kon verkondigen (Handelingen 12:5-11). Een engel verscheen aan Paulus om hem te beschermen bij een schipbreuk zodat hij voor de machtigste heerser op de aarde in die tijd, de keizer van Rome, kon terechtstaan (en waarschijnlijk van Jezus Christus kon getuigen) (Handelingen 27:22-25).

4. Engelen handelen ter wille van christenen.

(1) Engelen beschermen Gods volk.

Engelen legeren zich rondom Gods volk en verlossen mensen die Hem vrezen en op Zijn wegen steunen (Psalm 34:7; 91:1,11-12). Gods engelen verschenen als (ruiters op) paarden en strijdagens van vuur rondom de profeet Elisa en zijn

knecht om hen te beschermen (te verdedigen) tegen een heel leger van vijandige soldaten die kwamen om de profeet gevangen te nemen (2 Koningen 6:14-17).

Toen de drie vrienden van Daniël om hun geloof in de levende God gebonden in een vurige oven geworpen werden, kwam een engel bij hen in de vurige oven staan om hen tegen de vlammen te beschermen. “De stadhouders, de machthebbers, de landvoogden, en de raadslieden van de koning kwamen bijeen en zagen aan deze mannen dat het vuur geen vat op hun lichaam had gekregen; het haar van hun hoofd niet was geschroeid en hun mantels niet waren verteerd, ja, er hing zelfs geen brandlucht aan hen (Daniël 3:27). Later werd ook Daniël om zijn trouw aan God vervolgd en in een kuil met hongerige leeuwen gegooid. Maar een engel kwam in de leeuwenkuil en sloot de muilen van de leeuwen, zodat zij geen letsel aan Daniël toebrachten (Daniël 6:23).

Met betrekking tot kinderen die naar Jezus Christus gebracht werden, zei Jezus: “Pas op dat u niet een van deze kleinen veracht. Want Ik zeg u, dat hun engelen altijd het aangezicht zien van Mijn Vader, Die in de hemelen is.” (Matteüs 18:10). Jezus waarschuwde Zijn discipelen om kinderen (en mensen die de houding van kinderen hebben) niet als onbelangrijk te beschouwen. God acht hen zo hoog dat Hij Zijn meest bevoorrechte engelen aanstelt om op hen toezicht te houden. De uitdrukking: “engelen die het aangezicht van God zien” is niet beperkt tot een bepaalde groep engelen, maar tot alle engelen. En de uitdrukking “hun engelen” is niet beperkt tot de engelen van kinderen, maar houdt ook engelen in van mensen die als kleine kinderen worden, dat wil zeggen, de ware christenen. Dit vers leert niet dat elk individu zijn eigen beschermengel heeft, maar wel dat alle engelen samen waken over alle christenen in de wereld! Deze engelen zijn ook niet bemiddelaars tussen mensen en God en doen ook geen voorspraak voor mensen bij God. Engelen zorgen alleen voor christenen en zijn diep geïnteresseerd in de verlossing en vooruitgang van christenen (1 Petrus 1:12).

Tijdens de verdrukking van christenen tussen de eerste komst van Christus en Zijn wederkomst, zetten engelen het zegel van de levende God op de voorhoofden van de dienaren van God, dat wil zeggen, op alle christenen (Openbaring 7:1-4; zie 22:3). Dit is een symbolisch teken dat God hen beschermt tegen kwaad en schade, waarschijnlijk zodat zij voor God kunnen leven en Hem kunnen dienen en niet zullen vallen onder de tegenwoordige oordelen van God op de aarde (zie Ezechiël 9:3-6; Openbaring 9:4).

(2) Engelen redden Gods volk.

Een engel heeft de apostelen uit de gevangenis bevrijd om te zorgen dat de verkondiging van het evangelie onverhinderd door kon gaan (Handelingen 5:17-20). Een engel heeft de apostel Petrus uit de gevangenis bevrijd door zijn kettingen om zijn polsen te breken, de gevangenisdeuren te openen en de ogen van de bewakers te sluiten, zodat Petrus door kon gaan om het evangelie te verkondigen (Handelingen 12:5-11)!

(3) Engelen voorzien Gods volk in hun basis behoeften.

De Engel van de HEERE zorgde ervoor dat de vermoeide, hongerige en ontmoedigde profeet Elia voedsel en water kreeg. Hij raakte hem aan en versterkte hem zodat hij heel ver op een moeilijke reis kon reizen (1 Koningen 19:1-19).

(4) Engelen leiden Gods volk.

Een engel leidde de reis van Abrahams knecht en hielp hem om een geschikte vrouw voor zijn zoon Izak te vinden (Genesis 24:7,40).

(5) Engelen versterken Gods volk te midden van hun beproevingen.

Een engel versterkte Jezus Christus gedurende Zijn gebed in de nacht voordat Hij gekruisigd werd (Lukas 22:40-44). Een engel bemoedigde Paulus toen hij in een verschrikkelijke storm op zee terecht kwam en schipbreuk leed (Handelingen 27:21-26). Engelen zijn aanwezig wanneer een christen sterft! Zij dragen de gelovige naar de directe tegenwoordigheid van God (Lukas 16:22; Filippenzen 1:23).

(6) Engelen strijden ter wille van Gods volk.

De engelen van God strijden tegen de engelen van de satan (Daniël 10:12-14,20-21). Hoewel de aardse wereldrijken van Perzië en Griekenland tijdens de ballingschap grote macht over Gods volk hadden, werden hun corresponderende demon vorsten door de vorst van Gods volk, Michaël, verslagen. De God van de Bijbel heeft volledige controle over mensen en gebeurtenissen op de aarde en kondigt al van te voren aan dat Gods volk helemaal zal overwinnen (Daniël 10:12-14,20-21; Romeinen 8:37-39; Openbaring 17:14).

D. ENGELN EN NIET-CHRISTENEN

Engelen zijn door de hele geschiedenis betrokken bij Gods beheer van de bewoonde wereld. Zij voeren Gods zorgende voorzienigheid van christenen en niet-christenen uit (zie Handelingen 14:17). Zij zijn Gods instrumenten om gelovigen te verlossen. Zij zijn ook Gods instrumenten om Gods oordelen over de goddeloze en onrechtvaardige volken en ongehoorzame mensen uit te voeren. Aan het einde van de wereldgeschiedenis, bij de wederkomst van Jezus Christus, zullen de engelen Gods laatste oordeel uitvoeren over mensen die Zijn liefde en verlossing in Jezus Christus hebben verworpen.

1. De Engel van de HEERE oordeelt koning David.

De Engel van de HEERE strafte koning David omdat Hij ongehoorzaam was aan God (1 Kronieken 21:14-30).

2. De Engel van de HEERE vernietigt een hele leger vijandige soldaten.

De Engel van de HEERE doodde 185 000 soldaten van het machtige Assyrische leger in één nacht, omdat hun bevelvoerder de levende God gehoord had (2 Koningen 19:9-19).

3. Een engel oordeelt de satan door hem te binden.

In de vorm van een apocalyptisch beeld, heeft maar één engel de satan (de draak) gebonden! Hij reduceerde de satan tot onmacht zodat hij de verkondiging van het evangelie aan geen enkel land meer kon verhinderen (Openbaring 20:1-3). Dit is *een apocalyptisch beeld van Jezus Christus Zelf Die de satan gebonden heeft* bij Zijn eerste komst 2000 jaar geleden (Matteüs 12:29-30; 24:14; Johannes 12:31-32; Openbaring 12:7-9)!

4. Een engel van de Heere oordeelt een arrogante politieke leider.

Koning Herodus weerstond het werk van christenen door Gods dienaren te vermoorden (Handelingen 12:1-2) of hen in de gevangenis te gooien (Handelingen 12:3-18). Ook liet hij toe dat de schare hem verhief tot een god! Een engel van de Heere sloeg hem onmiddellijk, omdat hij God de eer niet gaf, en hij werd levend door wormen gegeten totdat hij stierf (Handelingen 12:19-24). Dit is een serieuze waarschuwing voor alle politieke en religieuze leiders die christenen vervolgen en zichzelf verheffen tot grote politieke of religieuze leiders in hun landen.

5. Een engel oordeelt de goddeloosheid op de tegenwoordige aarde.

Een engel mengde symbolisch de onvolmaakte gebeden van christenen met de volmaakte gebeden van Jezus Christus. Wanneer de onvolmaakte gebeden van christenen voor Gods troon opstijgen, worden zij volkomen acceptabel en volmaakt gemaakt door Jezus Christus en Zijn volmaakte gebeden voor christenen. In antwoord op de gebeden van de christenen die betrokken zijn in de geestelijke strijd en het lijden op de aarde werpt God symbolisch door middel van engelen vuur op de aarde, dat gepaard gaat met stemmen (gerommel), donderslagen, bliksemstralen en een aardbeving.

De boodschap van de bliksemschichten, gerommel en donderslagen is dat een unieke historische gebeurtenis op het punt staat te gebeuren (bv. Het visioen van God op Zijn troon in het centrum van alles, Openbaring 4:5, gaat aan de eerste komst en troonsbestijging van Christus vooraf, Openbaring 5:1-14). Zo ook gaan de gebeden van christenen aan de tegenwoordige oordelen van God op de aarde vooraf (Openbaring 8:3-5).

6. Engelen volvoeren Gods waarschuwende oordelen in de geschiedenis.

Engelen volvoeren *Gods tegenwoordige waarschuwende oordelen* door heel de wereldgeschiedenis heen. Hun oordelen hebben effect op grote delen van de aarde, de oceanen, de rivieren en de sterrenhemel door middel van natuurlijke calamiteiten (Openbaring 7:1; 8:6-13; zie Ezechiël 14:21), hebben effect op de geesten (zielen) van mensen door demonische activiteiten (Openbaring 9:1-12) en hebben een effect op de fysieke, sociale, en economische welvaart van mensen door de verschrikkelijke oorlogen tussen volken (Openbaring 9:13-19). Jezus Christus openbaart dat al deze tegenwoordige oordelen waarschuwingen zijn voor het komende laatste oordeel en tegelijk oordelen zijn die mensen op de aarde oproepen zich nu te bekeren van hun aanhoudende overtredingen tegen Jezus Christus en tegen Zijn Tien Geboden (Openbaring 9:20-21; zie Exodus 20:1-17).

7. Engelen volvoeren Gods definitieve oordelen aan het einde van de geschiedenis.

Engelen zullen ook *Gods toekomstige definitieve oordeel* aan het einde van de geschiedenis volvoeren (Openbaring 9:15,18; 15:1; 16:1-21; 19:17-18). Bij de wederkomst van Jezus Christus, zullen de engelen eerst Gods uitverkorenen bijebrengen, dat zijn alle christenen, om de Heere Jezus Christus te verwelkomen in de lucht en Hem te bewonderen (Matteüs 3:12a; 24:40a,41a; 1 Tessalonicenzen 4:13-17; 2 Tessalonicenzen 1:10).

Later op dezelfde laatste dag (Matteüs 25:31-33; Johannes 5:28-29; Handelingen 24:15) zullen engelen de niet-christenen, ongelovigen, goddeloze en onrechtvaardige mensen voor de troon van Christus in de lucht verzamelen (Matteüs 3:12b; 13:25,30,41,48; 24:40b,41b; 25:31-32). De christenen worden niet veroordeeld (verdoemd) (Johannes 5:24; 10:28; Romeinen 8:1), maar hun werken worden wel geoordeeld (Matteüs 25:34-40; 1 Korintiërs 15:12-15). Maar de niet-christenen, ongelovige en slechte mensen worden wel veroordeeld (verdoemd). Zij en al hun werken zullen in het vuur van de hel geworpen worden, welke de plaats voor de duivel en zijn boze engelen is. Daar zal voor eeuwig geween en geknars van tanden zijn (2 Tessalonicenzen 1:6-9; Matteüs 3:12b; 13:36-43; 25:41-46; Openbaring 20:11-15).